

Voorstel aan de Raad

Onderwerp : Wet Markt & Overheid

Raadsvergadering : 4 december 2014

Agendapunt : 2014-116

Portefeuillehouder : J.P.M. de Waal

Datum : 16-9-2014

Bestuurlijk kader : Programma 3: Ruimte wonen en
leven

Zaaknummer : Z14.04869

Beslispunt(en):

1. De genoemde economische activiteiten aan te wijzen als algemeen belang-
uitzonderingen;

Inleiding

Op 1 juli 2012 is de wet Markt en Overheid (Wet M&O) van kracht geworden. Deze wet geeft een aantal spelregels, die overheidsinstanties zoals gemeenten in acht moeten nemen als zij economische activiteiten uitvoeren. De belangrijkste spelregel is, dat de gemeente dergelijke activiteiten wel mag aanbieden, maar dan in beginsel aan de afnemer de integrale kostprijs in rekening moet brengen. Verder bevat de wet bepalingen over het gebruik van overheidsgegevens voor economische activiteiten en over functiescheiding tussen uitvoerders en toezichthouders op die activiteiten. Voor overheidsbedrijven geldt, dat de overheid deze bedrijven niet mag bevoordelen bijvoorbeeld door hen diensten of middelen ter beschikking te stellen onder de integrale kostprijs.

Uitgezonderd zijn economische activiteiten in het algemeen belang, activiteiten met een publiekrechtelijk karakter en activiteiten van de Sociale Werkplaatsen (voor zover voor deze laatste activiteiten art 5 van de Wet op de sociale werkvoorziening van toepassing is).

De wet M&O maakt het dus mogelijk om af te wijken van de gedragsregels uit de wet, maar dan dient dit wel te gebeuren op basis van een raadsbesluit, waarin bepaald is dat de daarin genoemde activiteiten verricht worden in het algemeen belang. Belangrijk hierbij is een daadkrachtig motivering van het besluit tot het aanwijzen van economische activiteiten in het algemeen belang.

Doelstelling en effect

Voldoen aan het uitgangspunt van de Wet M&O, te weten het tegengaan van concurrentievervalsing door de overheid. Om aan deze doelstelling te voldoen, geldt een 4-tal gedragsregels. Een aantal economische activiteiten van de gemeentelijke overheid is uitgezonderd. Daarnaast kunnen economische activiteiten onder bepaalde voorwaarden worden aangewezen als uitzonderingen in het algemeen belang. In dat geval is de Wet M&O evenmin van toepassing.

Argumenten, alternatieven en kanttekeningen

Centraal in de Wet M&O staat het begrip "economische activiteit". Volgens de jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie moet onder "economische activiteit" worden verstaan "het aanbieden van goederen of diensten aan derden op een bepaalde markt", d.w.z. in

concurrentie met private ondernemingen. Typische overheidsactiviteiten (bijv. vergunningverlening, het vaststellen van een bestemmingsplan) vallen niet onder het begrip "economische activiteit".

Deze activiteiten worden immers niet in concurrentie met private ondernemingen aangeboden en kunnen alleen door de overheid worden verricht.

De gemeente kan echter een aantal activiteiten benoemen die een uitzondering zijn in het kader van het algemeen belang. Het besluit tot vaststelling van de uitzondering in het algemeen belang dient een krachtige motivering te bevatten, waarbij ook de belangen van private ondernemers worden meegewogen. Om die reden worden de ondernemers in de gemeente via hun belangenorganisaties in de gelegenheid te gesteld een zienswijze in te dienen op het voornemen om een aantal economische activiteiten aan te wijzen als een algemeen belang-uitzondering. Na het ontvangen van de zienswijze wordt door het college een definitief raadsvoorstel gemaakt. Nadat de gemeenteraad de algemeen belang activiteiten heeft vastgesteld, kan er nog bezwaar tegen het besluit worden aangetekend.

De gemeente heeft geconstateerd dat er een aantal economische activiteiten worden uitgevoerd, waarbij niet de integrale kostprijs in rekening wordt gebracht, terwijl het uit een oogpunt van algemeen belang wel wenselijk is, dat deze activiteiten op die manier aangeboden blijven worden.

Het gaat om onderstaande economische activiteiten waarvan het voorstel is om deze te laten aanwijzen als uitzonderingen van algemeen belang op basis van bijbehorende motivering:

1. Het zwembad De Plantage. Bij de aanwijzing moet onderscheid worden gemaakt tussen het exploiteren van het zwembad, het exploiteren van ruimtes voor niet-commerciële doeleinden enerzijds en het verhuren van onderdelen van het gebouw voor commerciële doeleinden anderzijds. Alleen de eerste twee activiteiten kunnen worden aangemerkt als een uitzondering van algemeen belang.

Op het exploiteren van de commerciële activiteiten binnen het zwembad, zoals de verhuur van het restaurantgedeelte en de ruimte(s) aan ondernemers zoals de fysiotherapeut, zijn de gedragsregels van de Wet markt en overheid integraal van toepassing.

Het is in het algemeen maatschappelijk belang dat alle kinderen op jonge leeftijd, gezien de aanwezigheid van veel water in de gemeente, in een veilige omgeving zwemvaardigheden kunnen ontwikkelen zodat kinderen zich kunnen redden wanneer zij in open water belanden. Daarnaast is het stimuleren van zwemmen goed voor de volksgezondheid in de gemeente omdat sport bijdraagt aan een gezonde levensstijl. Wanneer een integrale kostendoorberekening zou plaatsvinden is de toegangsprijs voor vele kinderen en hun ouders niet meer te betalen. Gelet op het belang van zwemmen uit een oogpunt van volksgezondheid (beweging), onderwijs en recreatie, is dit ongewenst. Het zwembad De Plantage wordt ook gebruikt ten behoeve van verenigingen zonder winstoogmerk. Deze zwemverenigingen draaien op vrijwilligers en hebben in de regel geen financiële middelen om marktconforme huurprijzen te betalen en zijn voor hun bestaan aangewezen op hulp van overheidsorganisaties. De aanwijzing van het zwembad in De Plantage zwem, sport, zorg en de verhuur van ruimtes in De Plantage aan maatschappelijke organisaties als uitzondering van algemeen belang zijn goed te verdedigen. Ook het 'zwemmen' als sportbeoefening draagt bij aan de sociale samenhang en een gezonde levensstijl. Het zwembad De Plantage onderscheidt

zich van andere zwembaden doordat dit zwembad toegankelijk en betaalbaar is voor verenigingen.

2. De gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties. De tarieven zijn vastgelegd in het Tarievenbesluit gemeentelijke sportaccommodaties. Indien kostendeekkende tarieven in rekening zouden worden gebracht zou dit ten koste gaan van het deelnemen aan sportactiviteiten. Dit terwijl wij als bestuurlijk doel hebben om de deelname aan sportbeoefening van volwassenen en jeugdigen juist zoveel mogelijk te bevorderen. Sport draagt immers bij aan het bevorderen van de volksgezondheid en in het algemeen draagt het bij aan een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat. Naast gezondheidswinst levert sport ook sociale cohesie op. Het beschikbaar stellen van de accommodaties voor verhuur en beheer draagt bij aan deze doelstellingen van algemeen maatschappelijk belang. De accommodaties worden gebruikt ten behoeve van verenigingen zonder winstoogmerk. Deze organisaties draaien op vrijwilligers en hebben in de regel geen financiële middelen om marktconforme huurprijzen te betalen voor huisvesting en zijn voor hun bestaan aangewezen op hulp van overheidsorganisaties.
3. Verhuur/in gebruik geven van maatschappelijk vastgoed (incl. grond). De gemeente geeft een aantal maatschappelijke objecten in verhuur/in gebruik, die *niet* voldoen aan de gedragsregels uit de wet. Hierbij gaat het om de volgende objecten t.b.v. recreatie en welzijn:

Object	Motivering
MFC's De Biezen, Kloosterhof, De Drieschaar en De Kloek	Sport, recreatie en welzijn hebben verschillende maatschappelijke functies, zoals het bevorderen van integratie en sociale samenhang, de volksgezondheid en in het algemeen draagt het bij aan een aantrekkelijk woon- en vestigingsklimaat. Het beschikbaar stellen van de accommodaties voor verhuur en beheer draagt bij aan deze doelstellingen van algemeen belang. De accommodaties worden voornamelijk gebruikt ten behoeve van maatschappelijke instellingen zonder winstoogmerk. Deze organisaties hebben in de regel geen financiële middelen om marktconforme huurprijzen te betalen voor huisvesting en zijn voor hun bestaan aangewezen op hulp van overheidsorganisaties.
Molen Johanna aan de Bergsestraat 25b te Huijbergen	
Gymzaal Bloemenlaan 50 te Hoogerheide	
Carnavalsloodsen aan de Trambaan 54 en Kasteelstraat 11 te Ossendrecht	
Complex K4 aan de Kromstraat 4 te Hoogerheide	
Scoutingcomplex aan de Breestraat 16 te Ossendrecht	
Bibliotheek en Heemkundekring in het voormalige gemeentehuis aan de Canadaplein 1 te Huijbergen	

Het verhuren of in gebruik geven gebeurt om niet dan wel tegen een huur die beneden de kostprijs ligt. Voor de MFC's gaat het hier sec om verhuur aan maatschappelijke organisaties en/of verenigingen. Zou de gemeente de volledige kostprijs in rekening brengen, dan zouden de gebruikers de exploitatie niet rond kunnen krijgen, hetgeen ten koste zou gaan van het sociaal-culturele leven dan wel de toeristische aantrekkingskracht van de gemeente. Voor de verhuur van de ruimten voor commerciële doeleinden in de MFC's zoals bruiloften, partijen,

vergaderingen van commerciële bedrijven ed. zullen marktconforme prijzen worden gehanteerd. Hier zal controle op uitgevoerd gaan worden.

De overige economische activiteiten

De economische activiteiten van de gemeente Woensdrecht, die niet zijn uitgezonderd en niet zijn aangewezen als uitzonderingen van algemeen belang, moesten uiterlijk 1 juli 2014 voldoen aan de gedragsregels (aan de gedragsregel "functiescheiding" moest op 1 juli 2013 al zijn voldaan). Op dit moment wordt gewerkt aan het verkrijgen van inzicht in de kosten en kostprijzen van de activiteiten. Dit moet er uiteindelijk toe leiden dat de kosten van de activiteiten conform de wet M&O worden doorbelast. De volledige kostendoorberekening kan ertoe leiden dat geconcludeerd wordt dat voortzetting van die economische activiteit niet langer wenselijk moet worden geacht. Indien dit laatste wordt geconcludeerd, zal dit ter besluitvorming aan u worden voorgelegd.

Procedure/planning

Nadat de inzage, van 25 september tot en met 12 november, is verlopen, is het concept raadsvoorstel omgezet in een definitief raadsvoorstel. Bij de totstandkoming van het definitief voorstel zouden eventueel ingediende zienswijzen worden betrokken. Er zijn echter geen zienswijzen ontvangen. Na de vaststelling van het raadsvoorstel geldt dat het besluit nog open staat voor bezwaar en beroep.

Gelijktijdig met deze procedure voor het aanwijzen van de activiteiten in het algemeen belang, worden ook de objectgebonden kosten inzichtelijk gemaakt. Op basis van dit inzicht is het mogelijk de kostprijs te berekenen. Op basis van deze kostprijzen kan worden bepaald of en welke actie benodigd is om te voldoen aan de Wet Markt & Overheid. Naar verwachting is dit inzicht eind 2014 / begin 2015 gereed.

Het risico is klein maar aanwezig dat de Autoriteit Consument en Markt de gemeente zal controleren en in het ergste geval kan zij een maatregel opleggen.

Kosten, baten en dekking

Niet van toepassing

Communicatie

Het voorgenomen besluit door het College van B&W is reeds ter inzage gelegd en heeft uiteindelijk geleid tot dit raadsvoorstel.

Burgemeester en wethouders van Woensdrecht,
de secretaris, de burgemeester,
A.P.E. Baart MBA drs. J.J.C. Adriaansen

Ter inzage: